

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
2 μηνιαίο**

Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από ρωσόφωνους: ιστορία, μνημεία, πολιτισμός

Επιστημονικά και Ακαδημαϊκά Υπεύθυνη
Ιφιγένεια Βαμβακίδου, Αναπλ. Καθ. ΠΤΝ-ΠΔΜ,
ibambak@uowm.gr

Ακαδημαϊκό Έτος 2014-2015

A. Το Πρόγραμμα Δια βίου Εκπαίδευσης

A.1 Αντικείμενο και στόχοι του Π.Δ.Β.Ε.

Το παρόν σεμινάριο έχει ως σκοπό την γνωριμία, την κοινωνικοποίηση και ένταξη ρωσόφωνων πληθυσμών (παλινοστούντες, μετανάστες) που έχουν εγκατασταθεί και μετακινηθεί στην ευρύτερη περιφέρεια της Θεσσαλονίκης με την τοπική ιστορία και τον πολιτισμό, τα μνημεία, το χτες και το σήμερα.

Στόχος του προγράμματος είναι η πρόσβαση σε γνώσεις και πρακτικές αναφορικά με τη διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς έτσι ώστε να αναπτύξουν τις κατάλληλες δεξιότητες και τεχνικές για την πολιτισμική ξενάγηση, τη διαχείριση του πολιτισμικού «κεφαλαίου», καθώς επίσης και για άλλες επαγγελματικές δράσεις και δραστηριότητες αναφορικά με τη συνάντηση των διαφορετικών πολιτισμών, την κατανόηση λαών και πολιτισμών, την ανάδειξη και προβολή της τοπικής κουλτούρας, την αποδοχή της ετερότητας.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο πρακτικό μέρος, δηλαδή σε επιτόπιες επισκέψεις, στη διασύνδεση ιστορίας, τόπου και μνήμης σε ένα διαπολιτισμικό συμφραζόμενο ώστε να ενισχυθεί η δυνατότητα απασχόλησής τους στην αγορά εργασίας μέσα από καινοτόμες πολιτισμικές δράσεις και πρακτικές. Αναφορικά με τη μεθοδολογία της διδασκαλίας θα χρησιμοποιηθούν βίντεο, power point, παρουσίαση, συζήτηση, βιωματικές μέθοδοι – αυτοαξιολόγηση δίνοντας έμφαση στην ιστορική, χαρτογραφική και σημειωτική ανάλυση τόπου, τοπίου και δημόσιας ιστορικής εικόνας.

Στο σεμινάριο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εκπαιδευτικές ενότητες:

Θεωρητικό μέρος

Τοπική ιστορία με έμφαση στον μνημειακό τουρισμό, στις πολλαπλές ετερότητες και ταυτότητες των πληθυσμών της πόλης στο πεδίο της πολεο-ιστορίας, καθώς τα δημόσια μνημεία προσλαμβάνονται ως ίχνη και μαρτυρίες που δομούν τη χρονογραμμή της ιστορίας και ανοίγουν τα όρια και τα σύνορα σε όλους τους πληθυσμούς. Η μετακίνηση ρωσόφωνων πληθυσμών στην περιφέρεια της Μακεδονίας αποτελεί κάλεσμα για την εφαρμογή των καινοτόμων πολιτισμικών μοντέλων που αναδεικνύουν τη συσχέτιση με την καθημερινή ζωή, τον πολιτισμό και τους νέους, οι οποίοι θα λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές της μνημειακής και πολιτισμικής γνώσης για τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

Τα επιστημονικά πεδία που εμπλέκονται είναι: ιστορία, αρχαιολογία, θρησκευολογία, κοινωνιολογία, οι πολιτισμικές και κοινωνικές σπουδές εν γένει, ο οπτικός γραμματισμός.

Πρακτικό μέρος

Σεμινάρια με τη μορφή 'εκπαιδευτικών μικρόκοσμων', διαδραστικές ασκήσεις, επιτόπιες επισκέψεις, παρατηρήσεις και προσεγγίσεις του τόπου, αλλά και ψηφιακές και εικονικές αναπαραστάσεις στον τοπογραφικό ιστό της πόλης.

Βασικά οφέλη από το σεμινάριο

Οι επιμορφούμενοι/ες θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις για την ιστορία του τόπου, της πόλης, αλλά και εξειδικευμένες δεξιότητες αναφορικά με τη διαχείριση πολιτισμικού υλικού, δημόσιας ιστορίας του χώρου με στόχο την αξιοποίηση της παραπάνω εμπειρίας και γνώσης σε φορείς και οργανισμούς στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα που διαχειρίζονται τα πολιτισμικά και μεταναστευτικά θέματα.

Επίσης, θα ασκηθούν στη σύνδεση και αναγνώριση πολιτισμικών στοιχείων με τις γλωσσικές και ιστορικές σημασιολογικές φορτίσεις που ήδη έχουν αποδεχτεί. Έτσι θα βελτιώσουν τον τρόπο συλλογισμού τους με στόχο να μεταλλάξουν τα πολιτισμικά στερεότυπα σε κριτική σκέψη και αποδοχή της διαφορετικότητας/ετερότητας.

Προσφέρει στους πτυχιούχους ανθρωπιστικών σπουδών την ευκαιρία για συνέχιση σπουδών σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα του ΠΤΝ, ΠΔΜ **«Επικοινωνία και σημειωτική» με την αξιοποίηση των 30 ects**

A.2 Τα διοικητικά όργανα του Π.Δ.Β.Ε.

Τα διοικητικά όργανα του Π.Δ.Β.Ε. είναι αυτά που προσδιορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν4009/2011, «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων».

Στο Π.Δ.Β.Ε. ορίζεται ένας Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος (Ιφιγένεια Βαμβακίδου) μεταξύ των διδασκόντων στο Πρόγραμμα.

Ο/η Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος οφείλει να έχει συναφές γνωστικό αντικείμενο.

Ο/η Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος έχει την ευθύνη της υλοποίησης και της εύρυθμης διεξαγωγής του Π.Δ.Β.Ε., καθώς και του συντονισμού του εκπαιδευτικού έργου, και ορίζεται για ζετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης.

Αν οι Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι είναι δύο, ορίζεται για μια τριετία ο ένας και για μια τριετία ο άλλος. Ο/η Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος και οι διδάσκοντες συγκροτούν την Ομάδα Διδακτικού Έργου (Ο.Δ.Ε.) του οικείου Προγράμματος, η οποία έχει την ευθύνη της οργάνωσης και διεξαγωγής του εκπαιδευτικού έργου.

A.3 Βεβαιώσεις Π.Δ.Β.Ε.

Το Π.Δ.Β.Ε. «Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από ρωσόφωνους:

ιστορία, μνημεία, πολιτισμό» απονέμει: ***Πιστοποιητικό Εξειδίκευσης στην Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από ρωσόφωνους: ιστορία, μνημεία, πολιτισμός***

Τα πιστοποιητικά που χορηγεί το Π.Δ.Β.Ε. υπογράφονται από τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου ως επικεφαλής του φορέα χορήγησης, και από τον/την Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο ως επιστημονικά Υπεύθυνο/η του Προγράμματος. Βάσει των αποτελεσμάτων της εξέτασης και υπό την προϋπόθεση της παρακολούθησης του 90% των προγραμματισμένων ωρών επιμόρφωσης, θα χορηγείται στους συμμετέχοντες Πιστοποιητικό Συμμετοχής με πιστωτικές μονάδες ECTS (30), που θα έχει ισχύ Πιστοποιητικού Σπουδών.

A.4 Κατηγορίες Επιμορφούμενων

Δικαίωμα εγγραφής στα Π.Δ.Β.Ε. έχουν:

A) Απόφοιτοι Β/θμιας εκπαίδευσης, ανωτέρων και ανωτάτων σχολών

B) Άνεργοι

Γ) Εργαζόμενοι στους χώρους παροχής υπηρεσιών, τουρισμού, εστίασης προς ρωσόφωνους επισκέπτες.

Οι αιτήσεις ενδιαφέροντος θα κατατίθενται, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://diaviou.nured.uowm.gr/thess1/> από 20/2/2014 έως 14/3/2014

Την 1η ημέρα διεξαγωγής του μαθήματος οι επιμορφούμενοι-ες, θα κληθούν να προσκομίσουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Υπεύθυνη δήλωση ότι τα στοιχεία που υποβάλλονται είναι αληθή (δίνεται από το Πανεπιστήμιο)
2. Σύντομο βιογραφικό σημείωμα
3. Αντίγραφο ταυτότητας
4. Φωτογραφία
5. Τίτλο Σπουδών από την πρώην Ε.Σ.Σ.Δ, ώστε να βεβαιώνεται η γλωσσομάθεια ρώσικων. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει αντίστοιχος τίτλος, αυτό θα βεβαιώνεται μέσω των στοιχείων της Αστυνομικής Ταυτότητας.

Για να διευκολυνθούν οι εργαζόμενοι/ες να παρακολουθήσουν το Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης, τα μαθήματα και οι πρακτικές θα πραγματοποιούνται **Σάββατο και Κυριακή**.

Πληροφορίες : Τηλ: 2385055103 - Email: thess1@uowm.gr

Τόπος Διεξαγωγής και χρονική διάρκεια των σπουδών

Η διάρκεια του επιμορφωτικού προγράμματος είναι **δύο μηνών**. Τα μαθήματα και οι πρακτικές θα υλοποιούνται σε πανεπιστημιακούς και άλλους επιλεγμένους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους σε συνεργασία με τοπικούς φορείς και οργανισμούς στη Θεσσαλονίκη και θα ολοκληρωθούν στις 15/5/2014, ενώ η λήξη του προγράμματος ορίζεται στις 31/5/2014 για την ολοκλήρωση και διεκπεραίωση όλων των τρεχουσών υποθέσεων. Η Ο.Δ.Ε. ορίζει με απόφασή της πρόσθετες προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την επιλογή των εισαγομένων.

B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από Ρωσόφωνους: ιστορία, μνημεία, πολιτισμός

B. 1 ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΘΕΣΕΩΝ

Ο αριθμός των εισακτέων στο Π.Δ.Β.Ε. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε σαράντα (25) επιμορφούμενους/ες. Κάθε έτος, το Συντονιστικό της Ο.Δ.Ε., καθορίζει τον ανώτατο αριθμό των επιμορφούμενων, οι οποίοι/ες μπορούν να εγγραφούν στο Π.Δ.Β.Ε. με τίτλο:

«Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από Ρωσόφωνους: ιστορία, μνημεία, πολιτισμός»

και προβαίνει μία φορά το χρόνο σε ανοικτή προκήρυξη σε διάφορες εκπαιδευτικές ιστοσελίδες, καθώς και στις ιστοσελίδες του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας για την εισαγωγή των επιμορφούμενων στο πρόγραμμα. Στην προκήρυξη περιλαμβάνονται τα τυπικά προσόντα και οι προϋποθέσεις εγγραφής, καθώς και η καταληκτική ημερομηνία για την κατάθεση των αιτήσεων.

B.2 Διαδικασίες και τυπικές προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης για Π.Δ.Β.Ε.

Δικαίωμα εγγραφής στα Π.Δ.Β.Ε. έχουν οι απόφοιτοι/ες Β/βάθμιας, άνεργοι και εργαζόμενοι στους χώρους παροχής υπηρεσιών, τουρισμού, εστίασης και άλλες συναφείς δραστηριότητες που παρέχονται σε Ρωσόφωνους επισκέπτες. Σε περίπτωση που ο αριθμός των ενδιαφερομένων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων, η επιλογή γίνεται κατόπιν αξιολόγησης των αιτήσεων, η οποία διενεργείται από το Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση της Ο.Δ.Ε..

B.3 Εγγραφή στο Π.Δ.Β.Ε.

Οι επιμορφούμενοι/ες εγγράφονται μετά την έγκριση του σχετικού πρακτικού του Συντονιστικού.

B.3.1 Δίδακτρα

Το Πρόγραμμα είναι χωρίς δίδακτρα για τους συμμετέχοντες.

B.4 Διδακτικό προσωπικό

Στο Π.Δ.Β.Ε. θα διδάσκουν μέλη Δ.Ε.Π. των οικείων Τμημάτων των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων, άλλων Τμημάτων των ιδίων ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και της

αλλοδαπής και διδάσκοντες κατά την κρίση της Ο.Δ.Ε., οι οποίοι/ες έχουν ειδικευση σε συναφές γνωστικό αντικείμενο και συγκεντρώνουν τις νόμιμες προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις , ήτοι:

- 1) Ομότιμοι καθηγητές/τριες, επισκέπτες καθηγητές/τριες, εντεταλμένοι επίκουροι καθηγητές/τριες, ειδικοί/ές επιστήμονες
- 2) Ερευνητές/τριες αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή ερευνητική ή συγγραφική ή εν γένει επιστημονική δραστηριότητα
- 3) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι/ες διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή εμπειρία στο αντικείμενο του Π.Δ.Β.Ε
- 4) Αναγνωρισμένοι/ες επαγγελματίες, εξωτερικοί συνεργάτες, υποψήφιοι δρ .

B.5 Δομή και λειτουργία του Π.Δ.Β.Ε.

Το πρόγραμμα παρέχει εξειδικευμένες γνώσεις στην «Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από Ρωσόφωνους: ιστορία, μνημεία, πολιτισμός», 90 ώρες.

- A) Τα θεωρητικά μαθήματα αντιστοιχούν σε 20 ώρες
- B) Τα πρακτικά μαθήματα σε 60 ώρες
- Γ) Προφορική αξιολόγηση-εξετάσεις σε 10 ώρες

Οι εκπαιδευόμενοι/ες υποχρεούνται να παρακολουθούν τις εισηγήσεις, παραδόσεις, εργαστήρια ή άλλες δραστηριότητες του Προγράμματος. Ο αριθμός των επιτρεπόμενων ωρών απουσίας καθορίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή των Προγραμμάτων Δια Βίου Εκπαίδευσης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό της συνολικής διάρκειας του Προγράμματος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις απουσίας πέρα από το όριο του προηγούμενου εδαφίου για σοβαρούς λόγους, μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου, ύστερα από αίτηση του εκπαιδευόμενου, να χορηγηθεί άδεια επανάληψης του Προγράμματος. Οι γνώσεις που αποκομίζουν οι εκπαιδευόμενοι πιστοποιούνται με επιτυχή εξέταση με ερωτήσεις επιλογής και προφορική συνέντευξη. Αν ο επιμορφούμενος/η αποτύχει έχει το δικαίωμα επανεξέτασης εντός 15 ημερών από την πρώτη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό στο οποίο καταλήγει το Π.Δ.Β.Ε. Το Π.Δ.Β.Ε. μπορεί να διεξάγεται και σε άλλες περιοχές (πέραν των εγκαταστάσεων του Παν/μίου Δυτικής Μακεδονίας), όπου διαθέτει τις απαραίτητες υλικοτεχνικές υποδομές.

Το Π.Δ.Β.Ε. με τίτλο «Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από Ρωσόφωνους: ιστορία, μνημεία, πολιτισμός» συγκροτείται από Διδακτικές Ενότητες (Δ.Ε.) που διαιρούνται σε θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα και αντιστοιχούν σε 30 ECTS.

Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από Ρωσόφωνους: ιστορία, μνημεία, πολιτισμός
Διάρκεια 2 μηνών, 90 ώρες, 30 ECTS
60 ώρες ξενάγηση, 20 ώρες θεωρητικά και 10 ώρες αξιολόγηση

Πρακτικά Μαθήματα	Διδάσκοντες	Ώρες
Σεμινάρια με τη μορφή «εκπαιδευτικών μικρόκοσμων» και πολιτισμικές διαδρομές στην πόλη της Θεσσαλονίκης <ul style="list-style-type: none"> • Εβραϊκή-Δυτική διαδρομή • Ελληνική-Χριστιανική διαδρομή • Οθωμανική-Μουσουλμανική διαδρομή • Νεότερη διαδρομή, Θεσσαλονίκη του 1900-σήμερα 	Ερευνητές και ειδικοί εμπειρογνώμονες	60
Θεωρητικά μαθήματα	Διδάσκοντες	Ώρες
Τοπική ιστορία και πόλη	Ερευνητές και ειδικοί εμπειρογνώμονες	5
Αρχαιολογικοί χώροι και διαχείριση πολιτισμικής κληρονομιάς	Ερευνητές και ειδικοί εμπειρογνώμονες	5
Θρησκευτικοί τόποι και ετερότητες	Ερευνητές και ειδικοί εμπειρογνώμονες	5
Νεότερα δημόσια μνημεία και πολιτισμός	Ερευνητές και ειδικοί εμπειρογνώμονες	5

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015

Γ.2 Πηγές κάλυψης του Κόστους Λειτουργίας του Π.Δ.Β.Ε.

Πηγές κάλυψης του ανωτέρω κόστους θα είναι: η **Επιδότηση από τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης**

Δ. SWOT - Ανάλυση Προτεινόμενου Προγράμματος Δια Βίου Εκπαίδευσης

Δυνατά σημεία	Αδύνατα σημεία
<ul style="list-style-type: none"> • Αξιόλογο και έμπειρο διδακτικό προσωπικό • Υπάρχει ανάλογη ερευνητική και διδακτική εμπειρία • Σύγχρονο και εξειδικευμένο περιεχόμενο σπουδών με τη χρήση NT • Ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών • Πολύ καλή δομή και οργάνωση του Προγράμματος • Πολύ καλή συνεργασία μεταξύ του διδακτικού προσωπικού που εγγυάται την καλή λειτουργία τη συνέχεια και μετεξέλιξη του Προγράμματος • Εμπειρία στην εκπαίδευση και επιμόρφωση • Άριστη ποιότητα σπουδών • Πολύ καλός βαθμός προβολής του προγράμματος λόγω συνεργασιών • Δυνατότητες επαγγελματικής εξέλιξης συμμετεχόντων–εργαζομένων ρωσόφωνων • Ενίσχυση της απασχόλησης ανέργων ρωσόφωνων • Πολιτισμική και κοινωνική ένταξη και συγχρωτισμός με τους «άλλους» 	<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη χρηματοδότησης μέσω τακτικού προϋπολογισμού • Αυξημένος φόρτος εργασίας των διδασκόντων που συνήθως εμπλέκονται, αναγκαστικά και σε διοικητικές εργασίες
Ευκαιρίες	
<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία μιας πολύ καλής σχέσης με την αγορά εργασίας των ρωσόφωνων πληθυσμών/επισκεπτών • Εισροή πρόσθετων χρηματικών πόρων για το ίδρυμα και το τμήμα • Λόγω οικονομικής κρίσης υπάρχει 	

- Ειδικότερα η επιμόρφωση στη **Γνωριμία της Θεσσαλονίκης από Ρωσόφωνους: ιστορία, μνημεία, πολιτισμός** συμβάλλει στην πρόταση νέων πολιτισμικών, καινοτόμων πρακτικών και τουριστικής διαχείρισης
- Προσφέρει ευκαιρίες να χτιστούν γέφυρες μεταξύ της ακαδημαϊκής γνώσης, της πόλης και της ρωσόφωνης πληθυσμιακής ομάδας
- Προσφέρει στους πτυχιούχους ανθρωπιστικών σπουδών την ευκαιρία για συνέχιση σπουδών σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα του ΠΤΝ, ΠΔΜ **«Επικοινωνία και σημειωτική» με την αξιοποίηση των 30 ect**s